

Datum van inontvangstneming : 28/05/2015

Zaak C-178/15

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

20 april 2015

Verwijzende rechter:

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieście we Wrocławiu (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

1 april 2015

Verzoekende partij:

Alicja Sobczyszyn

Verwerende partij:

Szkoła Podstawowa w Rzeplinie (basisschool te Rzeplin)

[Or. 1]

Beschikking

1 april 2015

De Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (arrondissementsrechtbank Wrocław-Centrum in Wrocław, afdeling X voor arbeids- en socialezekerheidszaken) heeft

[omissis]

na de terechtzitting van 1 april 2015 in Wrocław

op het beroep van Alicja Sobczyszyn

tegen Szkoła Podstawowa w Rzeplinie

betreffende de verplichting van de werkgever om ontspanningsverlof toe te kennen

de volgende beschikking gegeven:

het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie de volgende prejudiciële vraag voorgelegd:

Dient artikel 7 van richtlijn 2003/88/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd, volgens hetwelk de lidstaten de nodige maatregelen treffen opdat aan alle werknemers jaarlijks een vakantie met behoud van loon van ten minste vier weken wordt toegekend, overeenkomstig de in de nationale wetten en/of gebruiken geldende voorwaarden voor het recht op en de toekenning van een dergelijke vakantie, aldus te worden uitgelegd, dat een leraar die verlof tot herstel van de gezondheid, waarin voor hem is voorzien bij de wet van 26 januari 1982 houdende het Handvest voor het onderwijzend personeel (Karta Nauczyciela) (Dz. U. 2014, nr. 191 en 1198), heeft opgenomen, in het jaar waarin hij het verlof tot herstel van de gezondheid heeft opgenomen ook een recht op ontspanningsverlof op grond van de algemene arbeidsrechtelijke bepalingen verkrijgt?

[Or. 2]

Motivering

Feiten:

Verzoekende partij, Alicja Sobczyszyn, heeft verzocht verwerende partij, haar werkgever, Szkoła Podstawowa w Rzeplinie, te verplichten haar de 24 vakantiedagen toe te kennen die zij nog niet had opgenomen in 2011.

Verzoekende partij is sinds 2008 bij verwerende partij in dienst.

Op 1 januari 2011 had zij op grond van artikel 64, lid 3, van de wet van 26 januari 1982 houdende het Handvest voor het onderwijzend personeel [omissis] recht op 35 dagen ontspanningsverlof.

In de periode van 28 maart 2011 tot en met 18 november 2011 was verzoekende partij in verband met een door een arts aanbevolen therapie met verlof tot herstel van de gezondheid; zij had daarop recht overeenkomstig artikel 73 van de wet van 26 januari 1982 houdende het Handvest voor het onderwijzend personeel [omissis].

Op 27 april 2012 verzocht verzoekende partij haar werkgever haar het uitstaande ontspanningsverlof toe te kennen, omdat zij dit in 2011 wegens haar verlof tot herstel van de gezondheid niet had opgenomen. De werkgever weigerde dit verlof toe te kennen onder verwijzing naar het door verzoekende partij

opgenomen verlof tot herstel van de gezondheid. De werkgever wees erop, dat in 2011 een vakantieplanning was opgesteld, waarbij het aan verzoekende partij toegekende verlof tot herstel van de gezondheid samenviel met het ontspanningsverlof, zodat het verlof tot herstel van de gezondheid het ontspanningsverlof had „geabsorbeerd”.

Motivering van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Een prejudiciële beslissing is van doorslaggevend belang voor het oplossen van het vraagstuk van het zogenoemde absorberen van het ontspanningsverlof door het verlof tot herstel van de gezondheid, zoals bepaald in het lerarenreglement, dat wil zeggen de wet van 26 januari 1982 houdende het Handvest voor het onderwijzend personeel [omissis].

Dit vraagstuk wordt door de volgende nationale bepalingen geregeld:
[Or. 3]

- 1) Artikel 64, lid 3, van de wet van 26 januari 1982 houdende het Handvest voor het onderwijzend personeel (Dz. U. 2014, nr. 191 en 1198), waarin is bepaald, dat leraren die werkzaam zijn op scholen zonder schoolvakanties recht hebben op 35 werkdagen ontspanningsverlof in de periode die in de vakantieplanning is vastgelegd;
- 2) Artikel 64, lid 5a, van de wet van 26 januari 1982 houdende het Handvest voor het onderwijzend personeel [omissis], waarin is bepaald, dat een leraar die werkzaam is op een school zonder schoolvakanties, bij het aangaan of het beëindigen van een arbeidsverhouding tijdens het kalenderjaar recht heeft op een aantal dagen ontspanningsverlof dat in verhouding staat tot de gewerkte periode, en wel in overeenstemming met bijzondere bepalingen, die zijn vastgelegd in de artikelen 165 en 166 van het arbeidswetboek (Kodeks Pracy; Dz. U. 1974, punt 24, nr. 141, zoals later gewijzigd) van 26 juni 1974, volgens welke, indien de werknemer op een bepaald moment het verlof niet kan opnemen om redenen die zijn afwezigheid van het werk rechtvaardigen, met name wegens:
  1. tijdelijke arbeidsongeschiktheid wegens ziekte;
  2. quarantaine in verband met een besmettelijke ziekte;
  3. oproep tot militaire oefeningen of trainingen voor een periode van maximaal drie maanden;
  4. moederschapsverlof

de werkgever verplicht is het verlof of een deel daarvan uit te stellen tot een latere periode. Deze bepalingen regelen niet het geval waarin de werknemer/leraar recht heeft op verlof tot herstel van de gezondheid.

[omissis] [passage is identiek aan de passage op bladzijde 4 van het origineel]

Kenmerken van het verlof tot herstel van de gezondheid

Artikel 73 van de wet van 26 januari 1982 houdende het Handvest voor het onderwijzend personeel [omissis] regelt de juridische aard van het verlof tot herstel van de gezondheid. **[Or. 4]**

Doel van het gebruik van dit instituut is het verbeteren van de gezondheidstoestand van de betrokken leraar als gevolg van een uitgevoerde therapie die door een arts van de wettelijke ziektekostenverzekering was aanbevolen. Dit verlof is geen verzekeringsuitkering die zou samenhangen met het zich voordoen van een – wettelijk beschermd – risico van tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid ten gevolge van een ziekte. Het gaat hier niet om een quasi-sociale uitkering bij ziekte of om een quasi-revalidatie en nog minder om een tijdelijke quasi-uitkering. Het gaat om een uitkering waarop recht bestaat in het kader van een arbeidsverhouding van een werknemer (overeenkomstig artikel 2 van het arbeidswetboek is een leraar die – overeenkomstig artikel 10, lid 1, van het Handvest voor het onderwijzend personeel – werkzaam is op grond van een benoeming of een arbeidsovereenkomst, een werknemer) met een bepaalde werkgever (gelet op artikel 3 van het arbeidswetboek is een school als organisatie-eenheid die werknemers in dienst heeft, een werkgever). De wetgever heeft daarbij het begrip „verlof” gebruikt, dat in het arbeidsrecht een periode aanduidt waarin de werknemer met een bepaald doel rechtens van de verplichting tot het verrichten van de arbeidsprestatie wordt vrijgesteld (zo heeft de Sąd Najwyższy [hoogrechtshof] bij arrest van 13 juni 2012, II PK 298/11 [omissis], het begrip verlof tot herstel van de gezondheid uitgelegd).

Volgens de jurisprudentie van de Sąd Najwyższy is het verlof tot herstel van de gezondheid dus een variant van het arbeidsverlof, die qua structuur en doel het meeste lijkt op het ontspanningsverlof, zodat deze beide typen verlof niet gelijktijdig kunnen worden opgenomen, daar het verlof tot herstel van de gezondheid het ontspanningsverlof „absorbeert” (arrest van de Sąd Najwyższy van 10 februari 1988, III PZP 4/88 [omissis]). Tegelijkertijd wordt benadrukt, dat het verlof van een leraar tot herstel van de gezondheid geldt als een periode waarin geen arbeid wordt verricht in de zin van artikel 32, lid 1a, nr. 1, van de Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (wet op de door de sociale verzekeringsbank betaalde ouderdomspensioenen en andere uitkeringen) van 17 december 1998 (geconsolideerde versie; Dz. U. 2004, nr. 39, punt 353, zoals gewijzigd).

Bij beschikking van 14 februari 2012, III PZP 1/12 [omissis] heeft de Sąd Najwyższy erop gewezen, dat het bij het verlof tot herstel van de gezondheid echter niet gaat om een algemene uitkering waar alle werknemers recht op hebben, maar om een in bijzondere voorschriften, die in de desbetreffende reglementen zijn opgenomen, geregeld voorrecht, waarop een bepaalde beroepsgroep (in onderhavig geval die van de leraren) recht heeft wanneer is voldaan aan strikte criteria; dit bevoorrecht van leraren komt niet slechts tot uitdrukking in de mogelijkheid om dat verlof op te nemen, maar ook in het feit dat een leraar in de periode dat hij dit verlof opneemt overeenkomstig artikel 73, lid 5, van het Handvest voor het onderwijzend personeel het recht op zijn basismaandloon met arbeidstijdtoeslagen **[Or. 5]** alsmede andere werknemersuitkeringen, onder andere de in artikel 54 van het Handvest voor het onderwijzend personeel genoemde sociale uitkeringen, behoudt.

Gelet op deze nationale bepalingen en jurisprudentie van de Sąd Najwyższy moet worden vastgesteld of artikel 7, lid 1, van richtlijn 2003/88 in de weg staat aan een uitlegging van de nationaalrechtelijke bepalingen op grond waarvan een werknemer (leraar) na het opnemen van verlof tot herstel van de gezondheid in het desbetreffende jaar zijn verworven recht op jaarlijks ontspanningsverlof verliest.

Unierecht en -rechtspraak

De Sąd Rejonowy wijst erop, dat reeds uit de bewoordingen van artikel 7, lid 1, van richtlijn 2003/88 volgt, dat iedere werknemer recht heeft op een jaarlijkse vakantie van ten minste vier weken. Dit recht op een jaarlijkse vakantie met behoud van loon moet worden beschouwd als een bijzonder belangrijk beginsel van het sociaal recht van de Unie, waaraan de bevoegde nationale instanties slechts binnen de in richtlijn 2003/88 uitdrukkelijk genoemde grenzen uitvoering mogen geven (zie arrest van het Hof van Justitie BECTU, C-173/99, EU:C:2001:356, punt 43; arrest Merino Gómez, C-342/01, EU:C:2004:160, punt 29; arrest Robinson-Steele e.a., gevoegde zaken C-131/04 en C-257/04, EU:C:2006:177, punt 48 en arrest Vicente Pereda, C-277/08, EU:C:2009:542).

Ook zij benadrukt, dat het Hof reeds heeft vastgesteld, dat het door het Unierecht gegarandeerde recht op een [jaarlijkse] vakantie geen gevolgen kan hebben voor het recht op een ander door het Unierecht gegarandeerd verlof (zie arrest Merino Gómez, C-342/01, EU:C:2004:160, punt 32 en 33; arrest Commissie/Luxemburg, C-519/03, EU:C:2005:234, punt 33; en arrest Kiiski, C-116/06, EU:C:2007:536, punt 56). In het arrest Merino Gómez heeft het Hof van Justitie in het bijzonder uiteengezet, dat artikel 7, lid 1, van de richtlijn aldus moet worden uitgelegd, dat de voorschriften van die richtlijn met betrekking tot de jaarlijkse vakantie met behoud van loon niet als vervuld kunnen worden beschouwd, wanneer het moederschapsverlof van een werkneemster samenvalt met de binnen het bedrijf in een collectieve regeling algemeen vastgelegde periode van de jaarlijkse vakantie voor het gehele personeel. In de context van de

vraag in onderhavige zaak moet er echter aan worden herinnerd, dat **[Or. 6]** de uitlegging in de zaak Merino Gómez werd ingegeven door de noodzaak om de door andere richtlijnen gegarandeerde arbeidscontractuele rechten van een werknemster die met moederschapsverlof is, te waarborgen.

Uit de arresten Schultz-Hoff e.a. (gevoegde zaken C-350/06 en C-520/06, EU:C:2009:18, punt 22) en KHS (C-214/10, EU:C:2011:761, punt 23) blijkt echter, dat artikel 7, lid 1, van richtlijn 2003/88 niet in de weg staat aan nationale voorschriften of gebruiken, op grond waarvan een werknemer die met ziekteverlof is geen recht heeft om tijdens zijn ziekteverlof jaarlijkse vakantie met behoud van loon op te nemen.

In het arrest ANGED (C-78/11, EU:C:2012:372, punt [24]) heeft het Hof van Justitie er daarentegen op gewezen, dat artikel 7, lid 1, van richtlijn 2003/88 aldus moet worden uitgelegd dat het zich verzet tegen de toepassing van nationale bepalingen op grond waarvan een werknemer die onverwachts arbeidsongeschikt wordt tijdens de periode van vakantie met behoud van loon, niet het recht heeft om deze jaarlijkse vakantie op een later tijdstip te nemen.

Onder verwijzing naar deze rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie moet worden geconstateerd, dat dit Hof zich tot dusver nog niet heeft uitgesproken over het verlof tot herstel van de gezondheid in de context van artikel 7, lid 1, van richtlijn 2003/88.

De hierboven aangevoerde bepalingen uit het Handvest voor het onderwijzend personeel – gelezen in samenhang met het arbeidswetboek – die betrekking hebben op het uitstellen van het ontspanningsverlof en een sluitende opsomming bevatten van de gevallen waarin het ontspanningsverlof wordt uitgesteld en het recht daarop behouden blijft, doen echter twijfel rijzen. Deze bepalingen voorzien niet in het uitstellen van het ontspanningsverlof wegens het opnemen van verlof tot herstel van de gezondheid. Echter alleen uit de beslissing van de Sąd Najwyższy van 10 februari 1988, III PZP 4/88, blijkt ondubbelzinnig dat het verlof tot herstel van de gezondheid het ontspanningsverlof waarop recht bestaat, absorbeert. In de context van artikel 7, lid 1, van richtlijn 2003/88 doet deze opvatting evenwel twijfel rijzen met betrekking tot de conformiteit van een dergelijke uitlegging van de nationale voorschriften. Daarom is het noodzakelijk, dat het Hof van Justitie nagaat hoe dit voorschrift moet worden toegepast met betrekking tot de gevolgen voor het ontspanningsverlof van werknemers van het verlof tot herstel van de gezondheid, waarin in het Poolse recht voor leraren is voorzien. **[Or. 7]**

Gelet op het voorgaande is het gerechtvaardigd het Hof van Justitie van de Europese Unie om uitlegging van de aangevoerde bepalingen van Unierecht te verzoeken, zodat de daaruit voortvloeiende normen op de door de nationale rechter in het hoofdgeding vastgestelde feiten kunnen worden toegepast.

[ondertekening]